

Catharina Schrader Stichting

Postadres: KNOV, Domus Medica te Utrecht

Bezoekadres: Nieuwe 's-Gravelandse weg 3, 1405 HH Bussum

Email: info@cschraderstichting.nl

ING IBAN: NL 99 INGB 0003169613

Kamer van Koophandel: Utrecht 41179820

Jaarverslag 2014

Catharina Schrader Stichting (CSS)

Huidige locatie: Nieuwe 's-Gravelandse weg 3, 1405 HH Bussum

De locatie is goed bereikbaar met openbaar vervoer. Het pand is gelegen nabij station Naarden-Bussum. De auto kan geparkeerd worden op het parkeerterrein naast het station van de NS. Echter de huur van deze ruimte wordt te prijzig gevonden door de KNOV.

Er is dit jaar gezocht naar een andere locatie voor expositie van de collectie. Bij herhaling blijkt dat het onderkomen van de KNOV in de Domus Medica geen ruimte voor de collectie en de activiteiten van de Stichting kan bieden. Diverse musea (o.a. Boerhaave) en archieven (Noord Hollands Archief, Nationaal Archief en Atria) toonden zich niet bereid de collectie integraal op te nemen. De Koninklijke Bibliotheek toonde belangstelling om 300 titels 'om niet' over te nemen.

Alternatief zou kunnen gevonden worden in het huren van een deel van het bedrijfsgebouw Medisch Leesmuseum te Urk, dat staat onder de bezielende leiding van professor dr. Mart van Lieburg, hoogleraar Medische Geschiedenis aan de universiteiten te Groningen en Rotterdam. Door het streven van de KNOV om tot een eigen verantwoord beleid t.a.v. de toekomst van de CSS te komen, is het uitwerken van deze mogelijkheid niet uitgewerkt.

Het bestuur bestaat per 31 december 2014 uit:

Mw. E. C. Schultz, verloskundige/historicus, ad interim voorzitter, conservator

Mw. M. J. Pruijt, docente HBO, socioloog, secretaresse

Dhr. J. Toet, praktiserend verloskundige, penningmeester

De verloskundige praktijkvoering van de heer Toet en mevrouw van Erp belemmeren het aanhouden van een regelmatig vergaderschema. Mevrouw Pruijt is woonachtig in Tilburg. Het bestuur was één maal (09-05-2014) voltallig aanwezig in het centrum. Bestuursoverleg vindt plaats via de mail en telefonisch overleg.

Het bestuur van de CSS dringt er bij het hoofdbestuur van de KNOV op aan om dit CSS bestuur aan te vullen met twee leden uit het midden van het KNOV hoofdbestuur, zoals de statuten van de Stichting vereisen. Dit verzoek is in 2014 door voorzitter der KNOV mw. L. Rentes en vice-voorzitter der KNOV mw. M. Beentjes in overweging genomen.

Bestuursmutatie 2014:

Het bestuur heeft in 2014 node afscheid genomen van Mw. Th. E. M. de Meulemeester- van Erp, praktijkvoerende verloskundige. Na 18 jaren belangeloze inzet voor de Catharina Schrader Stichting heeft zij zich uit haar functie als voorzitter van de Stichting teruggetrokken. De Catharina Schrader Stichting is haar veel verschuldigd. Wij, de achterblijvenden, zullen haar inzet missen. Vanaf deze plaats willen wij haar bedanken voor al haar activiteiten ten gunste van de CSS.

Het bestuur wordt bijgestaan door vrijwilligers, te weten:

Mw. A. Mulder- Brouwer, verloskundige, heeft zich teruggetrokken sinds zomermaanden 2014

Mw. D. Vlieger –Jacobs, verloskundige

Mw. T. Streutker- Schut, verpleegkundige O&G/docent

Mw. Z. Podaras, aspirant student verloskunde, actief sinds oktober 2014

De activiteiten beperken zich tot één middag per week, te weten de maandagmiddag. Zo nodig is er op afroep een uitbreiding van vrijwilligersinzet.

De Catharina Schrader Stichting heeft geen betaalde krachten in dienst. Al het werk wordt verricht door de vrijwilligers. Zonder hun inzet van tijd, kennis, energie en persoonlijke bijdrage (reiskosten) zou de voortgang van het werk ondenkbaar zijn.

Ontstaansgeschiedenis van de CSS

Opgericht in 1981 was het doel van de Catharina Schrader Stichting de positie van de Nederlandse verloskundige te versterken, o.a. door middel van het inrichten van een documentatie-/kenniscentrum, het organiseren van symposia, publicaties verzorgen die de bekendheid van verloskundigen en hun werk zouden doen toenemen en het organiseren van een discussieplatform, de Diner's Pensante. Tevens stimuleerde de stichting het onderzoek naar de fysiologie van de verloskunde. De Stichting had haar huisvesting ten kantore van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV) te Bilthoven. Toen deze organisatie in 2007 verhuisde naar de Domus Medica in Utrecht werd de, toen reeds kostbare en omvangrijke collectie van de Stichting, in opslag gedaan bij Shurgard. In 2011 heeft de KNOV toestemming gegeven de collectie uit de opslag te halen. De KNOV toonde zich bereid de huurkosten van een te betrekken onderkomen op zich te nemen. De KNOV voorzag niet in exploitatie voorzieningen of het aanstellen van een personele bezetting. Een open opdracht aan de -op dat moment aanwezige bestuursleden- was de collectie op inhoud te analyseren. Op 28 november 2011 beleefde de Catharina Schrader Stichting een bescheiden heropening.

Activiteiten sinds heropening eind 2011:

Het groepje van de genoemde drie à vier personen verzamelt, selecteert, registreert en beheert de gevarieerde collectie voorwerpen, boeken, tijdschriften, notulen en ander historisch materiaal uit kringen van de verloskundigen. Steeds duidelijker wordt dat door de opslag in Shurgard de collectie grote schade heeft geleden en in diepe wanorde is geraakt. Het neemt veel tijd van de vrijwilligsters de collectie op orde te brengen. De CSS vrijwilligsters dragen de meerwaarde van haar verloskundig erfgoed uit tijdens het wekelijkse 'Open Tafelgesprek' op maandag. Tijdens deze middagen ontvangen zij de bezoekers die met hun vragen op gebied van genealogie en wetenschappelijk onderzoek de weg naar de CSS vonden.

Collectie beheer 2014:

De boekenverzameling Nederlandse verloskunde is, evenals de aanwezige Engelstalige, Duitse en Franse literatuur, in reorganisatie. Een inventarisatie en plaatsingssysteem is opgezet. Contact met de archivaris van

het ATRIA (voorheen IIAV of ALETTA) te Amsterdam werd gelegd. Afhankelijk van de beslissingen van de KNOV willen we van haar diensten gebruik maken en met haar instructie professionele methoden van archivering toepassen.

In de collectie bevinden zich veel scripties van student verloskundigen waarin veel actuele onderwerpen behandeld worden. Deze collectie (meer dan 500 titels vanaf 1950 – 2010) is geïnventariseerd en ordelijk opgeborgen.

De omvangrijker collectie dissertaties op verloskundig gebied van artsen en gynaecologen (1900-2000) en sinds enkele decennia ook van Nederlandse verloskundigen, wordt op dit moment geïnventariseerd en toegankelijk gemaakt.

Uitgezocht dienen de Collectie Kloosterman-publicaties, het notulen pakket van het Terburgh fonds, oude NOV notulen, Werkgroep 78 notulen en een omvangrijk pakket correspondentie en notulen van de CSS. Het voorstel is ter tafel gekomen om historisch wetenschappelijk onderzoek op te zetten naar het verleden van de Nederlandse verloskundigen op basis van deze archiefmaterialen. Op dit moment is Marga Pruijt, promovenda, bezig met haar onderzoek naar de vorming van identiteit en de professionalisering van de Brabantse vroedvrouwen.

Collectie museale stukken: De overweging bestaat om een reizende tentoonstelling “Verloskunde in Nederland” samen te stellen. In dit kader zijn in 2014 alle museale stukken fotografisch vastgelegd. Het gebrek aan geld leverde de compromitterende situatie dat de declaratie van de fotografe nog niet voldeaan werd.

Audiotapes met interviews uit de tachtiger en negentiger jaren dienen overgezet te worden op modernere geluidsdragers. Fotomateriaal dient geordend. Het project om VHS banden op DVD te branden is wegens het ontbreken van financiën niet gerealiseerd.

Externe contacten, twin-to-twin

Bestuursleden en vrijwilligers bezochten symposia en cursussen Medische Geschiedenis om tijdens deze contacten de naamsbekendheid van de CSS te activeren. Belangrijk bleken: een twin-to-twin contact met de Werkgroep Historie (WH) van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) en het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging voor Medische Geschiedenis (NVMG).

Contact is gelegd met AVAG medewerkster Hester Brugman, die waardevolle adviezen aan de CSS kon geven. Na het afstuderen als cultuurhistorica van Loes Schultz, gepensioneerd verloskundige, is haar Masterscriptie *Nederlandse verloskundigen, hun historie en verloskundig erfgoed: een veronachtzaamd gebied* o.a. aan de hoofdbestuursleden en aan de centra voor Midwifery Science in Amsterdam en Maastricht toegezonden. Een verzoek werd aan mw. Schultz gedaan door drs. Mart Bakkers (AVAG, senior docent) om een gastcollege te verzorgen aan de instromende 1^e-jaars studenten verloskunde 2014-2015. Dit college, met als onderwerp de beroepsidentiteit van verloskundigen, is gedigitaliseerd.

Financiën:

De CSS heeft geen inkomsten. Huurpenningen worden direct door de KNOV aan de verhuurder voldaan. Kleine kantoorkosten (papier, schrijfmateriaal, koffie en thee) worden door vrijwilligsters uit privé aangeschaft.

In 2014 is een zeer zorgvuldige inspectie door de belastingdienst uitgevoerd. Als resultaat hiervan verloor de Stichting haar ANBI status.

Een separaat financieel verslag 2014 en begroting 2015 van de penningmeester zijn in januari 2015 te verwachten.

Uitbreiding van de collectie in 2013

Via Marianne Amelink-Verburg, senior inspecteur Moederschapszorg, ontving de CSS een aantal complete jaargangen van het Tijdschrift voor Verloskundigen. Onze collectie Tijdschrift voor Verloskundigen vanaf 1995 werd hierdoor gecompleteerd.

Voor uitbreiding van de collectie door aanschaf van nieuwe publicaties, de verloskunde betreffend, bleken geen gelden aanwezig.

Het Tijdschrift voor Verloskunde wordt maandelijks ontvangen.

Externe adviezen:

Door medewerkers van de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag en het Atria archief te Amsterdam is de collectie getaxeerd: beide taxateurs achtten de collectie van onschatbaar cultureel belang. De geldelijke waarde van de collectie dient door een makelaar getaxeerd te worden. De Nederlandse verloskundigen dienen zelf hun eigen waarde aan de collectie te hechten. In december 2014 zijn we een wervingsactie gestart onder oud KNOV leden om hun adhesie aan de Stichting kenbaar te maken.

Naar professor Mart van Lieburg is het verzoek onderweg om beschermheer van de Catharina Schrader Stichting te willen worden.

Expositie: bezoek en studie

De kleinschalige expositie op eigen locatie heeft op dit moment aan de huidige behuizing voldoende werkruimte en opstellingsmogelijkheid. Echter de huidige behuizing draagt met zich het probleem van de te hoge huurpenningen. Rondleidingen worden door de enthousiaste vrijwilligers gegeven. Voor studenten geldt, dat na afspraak, er vrijelijk in het centrum gewerkt kan worden en alle materialen voor onderzoek toegankelijk zijn.

Uitleendiensten:

Het historisch verloskundig materiaal van de CSS kan worden uitgeleend aan organisaties en personen. De uitleen heeft stilgestaan gedurende de jaren van opslag. Er wordt een borg gevraagd.

Internet:

De Stichting heeft geen zelfstandige telefoonaansluiting. Er bestaat een verouderde, 'platte' website. Op de gemoderniseerde website van de KNOV is de CSS moeilijk te vinden. Onder het KNOV sitekopje "geschiedenis" treft de bezoeker een slechts marginale informatie over de geschiedenis van de Nederlandse verloskunde.

Bezoekers:

Vanaf 01-01-2014 heeft een voortzetting van de stroom van bezoekers aan de 'Open Tafel' op maandagmiddag plaats gevonden. De 'Open Tafel' blijkt in een behoefte te voorzien. Uiteenlopende vraagstellingen bereikten de Stichting via het secretariaat van de KNOV en via info@cchraderstichting.com. De Werkgroep Historie (WH) van de Nederlandse Vereniging Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) de heer G.Bouw, gynaecoloog, heeft een tegenbezoek gebracht aan het CSS-centrum. Een vruchtbare samenwerking is ontsproten.

Na een bezoek dd. 19 maart 2014 door Linda Rentes, voorzitter der KNOV en Mieke Beentjes, vice-voorzitter der KNOV volgde een vergadering van het voltallig HB in Bussum. Bij deze gelegenheid werd afscheid genomen van Thera van Erp.

Wat niet gerealiseerd werd: een structureel overleg tussen KNOV en CSS

Na de veelbelovende voorjaarsontmoetingen in dit jaar tussen CSS en de voorzitters van de KNOV zijn er geen contacten over toekomst van de CSS tussen partijen geweest. De hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Verloskundigen is geen participant in het reilen en zeilen van de CSS. Op eniger tijd heeft hij op verzoek van de KNOV een door hem -persoonlijk opgestelde- nota over de CSS aan het hoofdbestuur aangeboden. Het bestuur van de CSS is niet door hem of door de KNOV in dit overleg tussen de hoofdredacteur en de KNOV betrokken. Dit is iets dat de bestuurleden van de CSS sterk bevreemd. Een resultaat van het overleg tussen de KNOV en de hoofdredacteur is tot op heden niet door de KNOV doorgesproken met de CSS. Wel heeft de directiesecretaresse op 11 december poging gedaan een ontmoeting tussen CSS en KNOV te organiseren. Hierbij werd niet gemeld over welk onderwerp en met wie de ontmoeting zal plaats vinden.

Dit jaarverslag wordt rondgezonden met de intentie dat eenieder zich op de hoogte kan stellen van het nut en de noodzakelijkheid van een verloskundige erfgoedbeheerder zoals de CSS is.

Op 31 december 2015 is aanwezig in het documentatiecentrum:

circa 40 meter boeken,

23 meter ordners met notulen,

de complete collectie van het verloskundige tijdschriften vanaf 1897, Geschatte omvang > 50.000 pagina

7 meter voorlichtingsmateriaal,

15 showlades met antiek drukwerk,

Gas-en- air apparaat van Koningin Victoria,

Maquette professor K. De Snoo

showpop in verloskundige beroepsdracht

16 meter museale stukken.

2 fantomen, bidet, diverse baarkrukken, fotomateriaal, filmmateriaal, diamateriaal.

Plannen en agenda 2015

De CSS blijft haar doelstellingen trouw

De CSS organiseert contact met haar sympathisanten door het organiseren van een open dag op 14 mei 2015

De CSS continueert haar crowd funding

De CSS gaat verder met het verwerven van naamsbekendheid.

De CSS blijft trachten een mobiele tentoonstelling te realiseren.

2014, dinsdag 9 december 2014 te Bussum

Mw. E. C. Schultz, voorzitter ad interim

